

Nederlandse tekst (artikel 63 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 63.319 van 28 november 1996

A. 70.245/VI-13.354

In zake : **KASSARI** Yasmine,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Michel MAHIEU, advocaat,
Louizalaan 523
1050 Brussel,

tegen :

1. **de Examencommissie van het
studiejaar R/TV4 van het
"Institut national des arts
du spectacle et d e s
techniques de diffusion,**
afgekort als "INSAS",

2. **de Franse Gemeenschap,**
vertegenwoordigd door haar
Regering,

die beide woonplaats hebben
gekozen bij
Mrs. Benoît en Luc CAMBIER,
advocaten,
Jean-Baptiste Meunierstraat 22
1050 Brussel.

**DE RAAD VAN STATE, IIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien het op 8 augustus 1996 ingediende
verzoekschrift, waarbij Yasmine KASSARI de schorsing
vordert van de tenuitvoerlegging van de volgende
handelingen :

- 1° de beslissing dd. 3 juni 1996, waarbij de examencommissie van het studiejaar "TRV4" van het "Institut national des arts du spectacle et des techniques de diffusion" (INSAS) weigert haar toe te laten tot de examens van de examenperiode;
- 2° de expliciete of impliciete beslissing van diezelfde examencommissie om haar te weigeren of om haar naar de herexamenperiode te verwijzen;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster vraagt dat de volgende voorlopige maatregelen worden bevolen :

"Eerste maatregel :

Het afgeven, door de heer CASIMIR, directeur van het INSAS, of, indien hij afwezig is, door een door hem aangewezen persoon, van een exemplaar van de cassette van de korte speelfilm "Chiens errants" genaamd, aan de leraren KILANI en GORDOVER, en subsidiair aan de leraren CASTRO en NECKELBROUCK, zulks binnen achtenveertig uur na de indiening van die cassette door verzoekster of door haar raadsman, tegen ontvangstbewijs, ten zetel van het INSAS;

Tweede maatregel :

Het toekennen, binnen de daaropvolgende achtenveertig uur, door de leraren KILANI en GORDOVER, of subsidiair door de leraren CASTRO en NECKELBROUCK, van een waardecijfer, respectievelijk voor de "geluidsopname van de film in het kader van het eindwerk" en voor de "filmopname in het kader van het eindwerk";

Derde maatregel :

Het beraadslagen binnen de daaropvolgende achtenveertig uur, na oproeping door de heer CASIMIR, directeur, van de volledige examencommissie van het vierde studiejaar, R/TV4 genaamd, over de gezamenlijke waardecijfers behaald door de verzoekster, en het beslissen over het al dan niet geslaagd zijn voor dat examengedeelte";

en waarbij ze vraagt dat een dwangsom van tienduizend frank wordt opgelegd per dag vertraging bij de tenuit-

voerlegging "van ten minste één van de bevolen maatregelen";

Gezien het op 23 augustus 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekster de nietigverklaring van de voornoemde handelingen vordert;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier;

Gezien het verslag van de heer BOUVIER, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 15 oktober 1996, waarbij bepaald wordt dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 25 oktober 1996;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van het verslag en de beschikking tot vaststelling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van mevr. DAURMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. M. MAHIEU, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. L. CAMBIER, advocaat, die voor de verwerende partijen verschijnt;

Gezien het eensluidend advies van de heer BOUVIER, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoeksters huidige situatie verklaard wordt door "akkoorden" gesloten tussen haar en de directeur van het INSAS, als gevolg van het feit dat zij niet geslaagd was voor het derde studiejaar (F3-RTV3) op 30 juni 1994; dat zij voor het derde studiejaar afgewezen is omdat een film, "Le feutre noir" genaamd, niet was gemixt wegens omstandigheden waarover de partijen het niet eens zijn; dat verzoekster als gevolg van het overlijden, op 7 december 1993, van haar grootmoeder in Marokko, van 13 tot 26 januari 1994 naar Marokko is gereisd, gevraagd heeft dat de datum vastgelegd voor het examengedeelte mixage, namelijk 24 januari 1994, omgewisseld wordt met de datum vastgelegd voor het werk van een medestudente, namelijk 27 januari 1994; dat verzoekster op 28 januari 1994 geprotesteerd heeft tegen de uiteindelijke afwijzing van haar verzoek tot omwisseling; dat verzoekster, die niettemin toestemming had gekregen om zich te laten inschrijven voor de eerste examenperiode, het cijfer 0 heeft behaald voor de mixage en dat verzoekster op 30 juni 1994 door de examencommissie is afgewezen na afloop van de examenperiode van juni voor het academiejaar 1993-1994; dat de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van die afwijzing, ingediend volgens de procedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid, en het verzoek tot het bevelen van voorlopige maatregelen afgewezen zijn bij arrest nr. 48.854 van 1 september 1994, om reden dat de aangevoerde uiterst dringende noodzakelijkheid weerlegd werd door verzoeksters gebrek aan naarstigheid; dat het verzoekschrift tot nietigverklaring verworpen is bij arrest nr. 52.685 van 4 april 1995, wegens de ontstentenis van de vereiste memorie van wederantwoord;

Overwegende dat verzoekster verkregen heeft dat ze het derde studiejaar mocht overdoen tijdens het academiejaar 1994-1995 en dat ze datzelfde jaar de

cursussen van het 4e jaar mocht volgen; dat de bedingen van dat vergelijk, die vervat zijn in een brief van 27 januari 1995 van verzoekster, door de directeur van het INSAS aanvaard zijn bij brief van 30 januari 1995; dat verzoekster bij brief van 21 februari 1995 erop gewezen heeft dat "om ieder misverstand te voorkomen (...) inzake (...) meer in het bijzonder de practica voorgeschreven in het leerplan van het 4e jaar, bepaald is dat de film (...) gedraaid zal worden van 1 tot 6 april 1995, doch dat de montage en de voltooiing (van de) film tegen 30 juni 1995 mogen geschieden; dat verzoekster op 20 oktober 1995 met 71,67 pct. geslaagd is voor haar 3e studiejaar; dat verzoekster intussen op 30 maart 1995 de directeur van het INSAS nadere toelichtingen heeft verstrekt over het principieel akkoord vastgelegd in de brieven van 27 en 30 januari 1995, en wel in de volgende bewoordingen :

" (...)

1. Eindwerk

De directeur van het INSAS en een aantal daarbij betrokken leraren hebben aanvaard het werk van juffrouw KASSARI te beoordelen op basis van een korte speelfilm die juffrouw KASSARI in 1993-1994 in Marokko gedraaid heeft in het kader van haar opleiding aan het INSAS.

Die korte speelfilm heet "Chiens errants".

Juffrouw KASSARI werkt thans de montage en de mixage ervan af.

De leraar betrokken bij de geluidsmontage is de heer Moncef KILANI.

De leraar betrokken bij de mixage en tevens mixer van de film is de heer Gérard ROUSSEAU.

De leraar betrokken bij de beeldtechniek voor de werkzaamheden kleurgradatie en opblazen is de heer Pierre GORDOVER.

De leraar-leider van het werk is de heer Jean-Jacques ANDRIEN, tevens gedelegeerd producent en uitvoerend producent van de film.

De mixage zal plaatshebben in de "Studio de l'Equipe" te Brussel, en het beeldlaboratorium zal worden gekozen door de producent (de maatschappij "Les Films de la Drève").

(...)"

dat verzoekster op 14 april 1995 geschreven heeft dat de leider van het werk niet de heer ANDRIEN zal zijn, doch de heer HANDWERKER; dat de directeur van het INSAS op 2 mei 1995 ingestemd heeft met de inhoud van de brief van 30 maart 1995, gewijzigd bij de brief van 14 april 1995; dat de heer ANDRIEN in "een fax" dd. 13 mei 1996 het volgende mededeelt aan de directeur van het INSAS :

"Ik heb gepoogd je te ontmoeten vóór mijn vertrek naar Cannes, teneinde te overleggen omtrent de verschillende problemen die vóór de examenperiode moeten worden geregeld en om jou onder meer mede te delen dat Yasmine het montagewerk wel degelijk heeft beëindigd, zoals je mij gevraagd hebt te informeren bij haar, zodat je alle eindcijfers betreffende de beraadslaging van januari laatstleden definitief kan vastleggen (...) Yasmine heeft België verlaten om haar eerste langspeelfilm voor te bereiden (...)"

dat de lijst met de practica en de examengedeelten van de examenperiode uitgehangen is op 13 mei 1996; dat de examencommissie van de klas R/TV4 op 3 juni 1996, tijdens een "voorafgaande beraadslaging" voor de practica, beslist verzoekster niet toe te laten tot de examenperiode; de volgende punten worden haar toegekend :

Vakken	Leraren	Cijfer
- Beginselen en technieken voor het maken en het produceren van fotografie, cinema, radio, televisie en theater (het maken van een film in het kader van het eindwerk)	JJ. ANDRIEN	48/60
- Beginselen en technieken voor de geluidsopname		
- geluidsopname van de film in het kader van het eindwerk	R. CASTRO	0/10
- mixage van de film in het kader van het eindwerk	G. ROUSSEAU	7/10
- Beginselen en technieken voor de filmopname (opname van de film in het kader van het eindwerk)	JC NECKELBROUCK	0/10
- Beginselen en technieken inzake de montage (montage van de film in het kader van het eindwerk)	M. KILANI	16/20

Totaal : 71/110

ofwel

64,55 %;

dat dit de eerste bestreden handeling vormt;

Overwegende dat verzoekster ondanks haar verzoek van 11 juli 1995, dat ze herhaald heeft op 8 september en 30 november 1995, niet de lijst heeft ontvangen met de cijfers behaald voor het geheel van de examens van het 4e studiejaar; dat de directeur van het INSAS naar aanleiding van een nieuw verzoek dd. 17 juni

1996 vanwege betrokkenes raadsman, op de 24e van dezelfde maand het volgende schrijft aan verzoeksters advocaat :

"Overeenkomstig ons akkoord herinner ik u eraan dat aan juffrouw KASSARI toestemming is verleend om tijdens het academiejaar 94-95 de cursussen van het 4e jaar te volgen en tevens ingeschreven te zijn in het 3e jaar. In juni 95 is beraadslaagd over de uitslag van juffrouw KASSARI voor het derde studiejaar. Na afloop van die beraadslaging is juffrouw KASSARI toegelaten tot het 4e jaar. Tijdens het academiejaar 94-95 stond het juffrouw KASSARI vrij aan iedere leraar een attest te vragen voor de vakken die ze gevolgd had; de school zelf geeft zulk een document niet af, daar de uitslagen pas officieel mogen worden bekendgemaakt na afloop van de beraadslaging, wat voor het 4e jaar neerkomt op juni 96. Wat de practica betreft, is geen enkel nieuw vak toegevoegd. Met andere woorden, de film "Chiens errants" is aanvaard als practicum. Overeenkomstig het leerplan is dit werk in aanmerking genomen om te worden beoordeeld, onder meer in het kader van de "Beginselen en technieken voor de filmopname" en van de "Beginselen en technieken voor de geluidsoptname".

Voor het overige zijn de lijst met de practica voor de examenperiode en de desbetreffende weging opgesteld op 2 april 1996. Daarop raadpleegt de klassenleraar de studenten over de vraag of de opgaaf van de vakken juist is (...). In die fase delen de studenten in voorkomend geval hun opmerkingen en voorstellen mede. Op zijn beurt brengt de klassenleraar mij ervan in kennis. Op basis van de ontvangen inlichtingen breng ik de laatste aanpassingen aan, en de lijst met de practica en de examens van die periode wordt samen met de wegingen opnieuw bij wijze van bekendmaking uitgehangen. Dit jaar geschiedt zulks op 13 mei 1996. Naar aanleiding van die bekendmaking heeft juffrouw KASSARI geen enkel bezwaar geuit.

Voorts is juffrouw KASSARI bij de voorafgaande beraadslaging over de practica - waarvoor het geslaagd zijn één van de voorwaarden is om ingeschreven te worden voor de examens van de examenperiode - afgewezen voor de practica, daar ze de film "Chiens errants" niet had getoond aan de klassenleraren van de twee voornoemde vakken.

Ik vestig er ten slotte uw aandacht op dat ik in deze zaak steeds gepoogd heb ervoor te zorgen dat juffrouw KASSARI, zoals iedere andere student, haar opleiding in de school in normale omstandigheden kan

voortzetten. Ik kan mij echter wat de waardecijfers betreft niet in de plaats stellen van de leraren, en ik kan me evenmin onttrekken aan een beslissing in het kader van de beraadslaging";

Overwegende dat verzoekster uit de eerste bestreden handeling "de expliciete of impliciete beslissing van diezelfde examencommissie (afleidt) om haar te weigeren of om haar naar de herexamenperiode te verwijzen"; dat dit de tweede bestreden handeling vormt;

Overwegende dat de tweede verwerende partij betoogt dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het gericht is tegen de tweede bestreden handeling; dat ze die exceptie ontleent aan het feit dat ten aanzien van verzoekster voor de eerste examenperiode geen beraadslaging heeft plaatsgehad;

Overwegende dat naar luid van de voorafgaande beraadslaging omtrent de practica, die op 3 juni 1996 heeft plaatsgehad en die de eerste bestreden handeling omvat, verzoekster "niet toegelaten wordt tot de examenperiode"; dat eruit voortvloeit dat de tweede bestreden handeling impliciet afgeleid wordt uit de eerste bestreden beslissing; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat volgens artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State "de schorsing van de tenuitvoerlegging ... alleen (kan) worden bevolen als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of het aangevochten reglement kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen";

Overwegende dat verzoekster een eerste middel ontleent aan de kennelijke dwaling omtrent en de

schending van het algemene beginsel van de rechten van verdediging; dat zij in een eerste onderdeel betoogt dat op grond van de met de directie gesloten akkoorden haar eindwerk, de korte film "Chiens errants", niet hoefde te worden voorgelegd aan de leraren CASTRO en NECKELBROUCK, doch alleen aan de leraren KILANI en GORDOVER, dat zij dus ten onrechte het cijfer 0 op de 10 behaald heeft voor de vakken "beginselen en technieken voor de geluidsopname - geluidsopname van de film in het kader van het eindwerk", gegeven door leraar CASTRO, en "beginselen en technieken voor de filmopname - opname van de film in het kader van het eindwerk", gegeven door leraar NECKELBROUCK;

Overwegende dat de tweede verwerende partij aanvoert dat de bedingen van het akkoord dat met verzoekster was gesloten, deze laatste niet van de verplichting onthieven om in het kader van de controle op de practica overhoord te worden door de leraren die inzonderheid belast waren met de controle op de beginselen en technieken voor geluidsopname en voor filmopname; dat zij eraan herinnert dat de weging van de cijfers voor de practica, die voorafgaat aan de voorafgaande beraadslaging, sedert 13 mei 1996 uitgehangen was en dat verzoekster dus ruimschoots in de gelegenheid gesteld was het bestaan van de ontbrekende waardecijfers vast te stellen;

Overwegende dat het akkoord dat verzoekster en de directeur van het INSAS op 30 januari 1995 gesloten hebben, bepaalt dat verzoekster het vierde studiejaar zal volgen tijdens het academiejaar 1994-1995 en dat de directeur op 30 juni 1995 reeds een attest zal afgeven dat onder meer de opgaaf bevat van de waardecijfers behaald voor het geheel van de examens en taken vermeld in het leerplan van dat jaar; dat verzoekster niet alle examens heeft afgelegd die waren

gepland voor dat academiejaar; dat de directeur van het INSAS de verbintenis niet is nagekomen om een attest voor de waardecijfers af te geven, ofschoon verzoekster er herhaaldelijk om gevraagd had; dat, gesteld dat het akkoord aldus moet worden geïnterpreteerd dat verzoekster ontheven wordt van de verplichting om de examens voor de vakken onderwezen door de leraren CASTRO en NECKELBROUCK af te leggen, de cijfers van deze leraren reeds in juni 1995 hadden moeten worden toegekend; dat de directeur van het INSAS zijn verbintenissen niet is nagekomen doordat hij de opgaaf van zijn cijfers aan verzoekster niet heeft medegedeeld; dat hij kennelijk een beoordelingsfout heeft gemaakt; dat het eerste onderdeel van het eerste middel ernstig is;

Overwegende dat verzoekster inzonderheid aanvoert dat de onmogelijkheid om aan te tonen dat zij geslaagd was na afloop van het vierde studiejaar, haar een ernstig professioneel nadeel berokkent;

Overwegende dat verzoekster terecht betoogt dat de bestreden handelingen haar een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkenen; dat een vertraging met één jaar bij de aanvang van haar beroepsleven niet adequaat kan worden hersteld door een vernietigingsarrest;

Overwegende dat krachtens artikel 27 van het huishoudelijk reglement van het INSAS, behoudens het geval van overmacht, dat beoordeeld wordt door de directie, de student in het onderwijs van het korte type alle examengedeelten tijdens de eerste examenperiode moet afleggen; dat artikel 54, § 1, van het genoemde reglement bepaalt : "In afwijking van artikel 27 van dit reglement kan de student het eindwerk voorleggen tijdens de tweede examenperiode, op schriftelijk en deugdelijk

met redenen omkleed verzoek en met de toestemming (...) van de examencommissie, in het onderwijs van het korte type. De naar de tweede examenperiode verwezen studenten leggen dit laatste examengedeelte af binnen twee weken volgend op de tweede maandag van de maand november"; dat krachtens de artikelen 48 en 55 van het reglement het eindexamen, dat alle examengedeelten en de beoordelingen van alle onderwijsactiviteiten van het laatste studiejaar omvat, te weten de cursussen, de stage en het eindwerk, afgelegd worden vóór een examencommissie van de school; dat verzoekster op 24 oktober 1996 aan de Raad van State een stuk heeft bezorgd waarin ze de voorlopige maatregelen anders formuleert dan in haar inleidend verzoekschrift; dat die voorlopige maatregelen de volgende zijn :

- "1. Juffrouw KASSARI zal uiterlijk 15 november 1996 haar eindwerk, in het onderhavige geval een 35mm-kopie van de door haar gemaakte korte speelfilm "Chiens errants", voorleggen aan de leraren beginselen en technieken voor de geluidsopname en de filmopname, te weten de heren CASTRO en NECKELBROUCK, en ze zal door deze leraren overhoord worden omtrent dit werk;
2. Juffrouw KASSARI zal zich uiterlijk 15 november 1996 vóór de examencommissie aanmelden, die onder meer zal bestaan uit personen die niet tot het INSAS behoren, teneinde haar stageverslag, haar eindverhandeling, te weten het scenario voor de langspeelfilm "L'enfant endormi", en haar practicum in het kader van het eindwerk, bedoeld in punt 1, voor te leggen;
3. Met de drie examengedeelten vermeld in de artikelen 2 en 3 hierboven zal de examencommissie beschikken over alle waardecijfers betreffende de cursussen, de eindverhandeling en de practica voor het vierde studiejaar. Derhalve zal de examencommissie uiterlijk 30 november 1996 beraadslagen over het geslaagd zijn voor het volledige examen betreffende het vierde studiejaar en over de eventueel door juffrouw KASSARI behaalde graad";

dat de verwerende partijen op de terechtzitting van 25 oktober 1996 gemeld hebben het erover eens te zijn om die voorlopige maatregelen uit te voeren; dat die

voorlopige maatregelen niet in strijd zijn met het huishoudelijk reglement van het INSAS; dat er in die omstandigheden geen grond is om een dwangsom op te leggen;

Overwegende dat de door de partijen voorgestelde data niet meer kunnen worden nageleefd; dat er grond is om ze te wijzigen zoals aangegeven in het dictum van dit arrest;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die vervuld moeten zijn wil de vordering tot schorsing van de bestreden handeling worden toegewezen;

Overwegende dat artikel 17, § 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt :

"(...) Indien de schorsing is bevolen, wordt binnen zes maanden na de uitspraak van het arrest uitspraak gedaan over het verzoekschrift tot nietigverklaring";

dat een zo korte termijn zich niet verdraagt met de gewone termijnen van rechtspleging; dat zij behoren te worden ingekort zoals wordt aangegeven in het onderstaande dictum,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De tenuitvoerlegging van de volgende handelingen wordt geschorst :

- 1° de beslissing dd. 3 juni 1996, waarbij de examencommissie van het studiejaar "TRV4" van het

"Institut national des arts du spectacle et des techniques de diffusion" (INSAS) weigert Yasmine KASSARI toe te laten tot de examens van de examenperiode;

- 2° de expliciete of impliciete beslissing van diezelfde examencommissie om de voornoemde verzoekster te weigeren of om haar naar de her-examenperiode te verwijzen.

Artikel 2.

De volgende voorlopige maatregelen worden bevolen :

1. Juffrouw KASSARI zal uiterlijk 20 december 1996 haar eindwerk, in het onderhavige geval een 35mm-kopie van de door haar gemaakte korte speelfilm "Chiens errants", voorleggen aan de leraren beginselen en technieken voor de geluidsopname en de filmopname, te weten de heren CASTRO en NECKELBROUCK, en ze zal door deze leraren overhoord worden omtrent dit werk;
2. Juffrouw KASSARI zal zich uiterlijk 20 december 1996 vóór de examencommissie aanmelden, die onder meer zal bestaan uit personen die niet tot het INSAS behoren, teneinde haar stageverslag, haar eindverhandeling, te weten het scenario voor de langspeelfilm "L'enfant endormi", en haar practicum in het kader van het eindwerk, bedoeld in punt 1, voor te leggen;
3. Met de drie examengedeelten vermeld in de punten 1 en 2 hierboven zal de examencommissie beschikken over alle waardecijfers betreffende de cursussen, de eindverhandeling en de practica voor het vierde studiejaar. Derhalve zal de examencommissie

uiterlijk 13 januari 1997 beraadslagen over het geslaagd zijn voor het volledige examen betreffende het vierde studiejaar en over de eventueel door juffrouw KASSARI behaalde graad.

Artikel 3.

De vordering tot het opleggen van een dwangsom wordt afgewezen.

Artikel 4.

De termijn voor het indienen van de memories van antwoord en van wederantwoord wordt beperkt tot dertig dagen.

De termijn voor het indienen van de laatste memories wordt beperkt tot vijftien dagen.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de IIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op achtentwintig november 1900 zesennegentig door :

Mevr.	WILLOT-THOMAS,	kamervoorzitter,
de Hr.	MESSINNE,	staatsraad,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	NOTEBAERT,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

M.-L. WILLOT-THOMAS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.